

31. Kaupunginmuseo

Museolautakunnan kokoonpano ja kokoukset. Museolautakunnan puheenjohtajaksi valittiin valtionarkistonhoitaja, professori Y. Nurmio ja lautakunnan jäseniksi liittosihteeri M. Salmela-Järvinen, rehtori H. Kontturi, rouva A. Keto ja diplomiarkkitehti N.-E. Wickberg. Kaupunginhallituksen edustajaksi museolautakuntaan valittiin rouva H. Meltti. Museolautakunta valitsi ¹⁾ varapuheenjohtajakseen arkkitehti N.-E. Wickbergin. Lautakunnan sihteerinä oli museonhoitaja H. Helminen.

Museolautakunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Kokoukset pidettiin kaupunginmuseon toimistohuoneessa.

Lausunnot. Museolautakunta antoi kertomusvuoden aikana lausunnon seuraavista asioista:

Olympia-Kuva Oy:n tarjottua kaupunginhallitukselle 1 200 värikuvaa sisältävän diapositiivikokoelmansa, josta parhaat kuvat, määrältään 330 kpl, oli järjestetty yhtenäiseksi kisoja esittäväksi kuvasarjaksi ja joiden hinta oli yhteensä 3 000 000 mk, museonhoitaja suoritti yhteistoiminnassa Helsingin Kunnalliskamerat — Kommunala Fotoklubben i Helsingfors valitsemien asiantuntijain kanssa värikuvien tarkastuksen ja valinnan. Museolautakunta esitti 18. 3., että kaupunginhallitus lunastaisi 150 000 mk:lla kaupunginmuseon kuva-arkistoon museolautakunnan valitseman 50 värikuvaa sisältävän kokoelman. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää määrärahan museolautakunnan käytettäväksi ko. kokoelman ostamiseksi edellyttäen, että värikuvien valinta saadaan suorittaa museolautakunnan toimesta.

Vt A. W. Liljebergin ym. aloitteen johdosta Hesperian puiston kaunistamisesta ja käyttämisestä lasten leikkipaikkana museolautakunta ilmoitti 10. 4. antamassaan lausunnossa asettuvansa kannattamaan tehtyä aloitetta siltä osalta, joka koski puiston laitaosien siistimistä ja pistoraitteen poistamista, mutta asettuvansa ehdottomasti vastustamaan museoaluetta Mannerheimintien puolella rajoittavan kiviaidan hävittämistä. Lautakunta ehdotti, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin Hakasalmen ja Hesperian puistoalueiden valaistuksen ja vartioinnin tehostamiseksi sekä ettei palloiluaukion laajentamistöihin ryhdyttäisi, vaan että se toistaiseksi säilytettäisiin nykyisen suuruisena.

Taiteilija M. Bröyerin kahden Kristianinkadun varrella olevan puurakennuksen siirtämistä kaupungin omistukseen koskevassa asiassa museolautakunta ilmoitti 20. 5. kaupunginhallitukselle yhtyvänsä Muinaistieteellisen toimikunnan historiallisen osaston kantaan ja tohtori N. Cleven lausuntoon asiasta. Lautakunta mainitsi lisäksi, että olisi sosiaalisesti tärkeää säilyttää Kruununhaassa jokin piha rakennuksineen entisellään ja että talon Kristianinkatu 12 piha soveltuisi hyvin lasten ja nuorisun ulkoilupaikaksi, joista Kruununhaassa on puute. Lautakunta ehdotti, että kaupunginhallitus myöntäisi taiteilija M. Bröyerille hänen anomansa 372 000 mk:n suuruisen lainan talossa sijaitsevien puurakennusten kunnostamista varten. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia anna aiheutta toimenpiteisiin.

Rakennustoimiston talorakennusosaston saatua valmiiksi museolautakunnan pyytämän suunnitelman kaupunginmuseon korjauksista ja ehdotetusta laajentamisesta lauta-

¹⁾ Museolk. 26. 1. 3 §. — ²⁾ Ks. I osan s. 178.

kunta ehdotti 26. 5. lausunnossaan yleisten töiden lautakunnalle, että ko. yleissuunnitelma hyväksyttäisiin kaupungin rakennusohjelmaan liitettäväksi ja että sen ensimmäinen rakennusvaihe toteutettaisiin ja sitä varten esitetty 16 800 000 mk:n määräraha myönnettäisiin niin pian kuin mahdollista. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ myöntyä ehdotukseen.

Kaupunginarkiston esitettyä kaupunginhallitukselle, että Helsingin 400-vuotisjuhlanäyttelyn näyttelyaineisto ja sen säilyttämiseen varattu tila Erottajan kalliosuojassa luovutettaisiin kaupunginmuseolle, museolautakunta ilmoitti 7. 7. lähettämässään lausunnossa kannattavansa kaupunginarkiston esitystä. Kaupunginhallitus päätti²⁾, että kaupunginarkiston hoitoon 22. 6. 1950 luovutettu näyttelyaineisto siirretään 1. 8. 1953 lukien kokonaisuudessaan kaupunginmuseon hoidettavaksi ja käytettäväksi ja että puolet Erottajan kalliosuojassa olevasta kaupunginarkiston käyttämästä tilasta luovutetaan kaupunginmuseon hallintaan.

Maistraatin pyydettyä museolautakunnalta lausuntoa Oy. G. W. Sohlberg Ab:n anomuksesta, joka koski Herttoniemen kaupunginosassa sijaitsevan, 1700-luvulla rakennetun puurakennuksen purkamista, museolautakunta ilmoitti 19. 10. lausunnossaan yhtyvän rakennustarkastustoimiston kantaan, koska rakennuksen kunto oli niin huono, ettei sen siirtäminen eikä säilyttäminen nykyisellä paikallaan ollut mahdollista. Oy. G. W. Sohlberg Ab. lupautui museon kanssa asiasta neuvoteltuaan valokuvauttamaan ja mittauttamaan rakennuksen ja luovuttamaan siitä museolle eräitä historiallista arvoa omaavia rakennusosia. Kaupunginmuseon puolesta valokuvattiin rakennus lokakuussa niin, että siitä oli arkistossa yleiskuvat ja detaljikuvia multapenkeistä.

Esitykset. Museolautakunta teki kertomusvuoden aikana seuraavat esitykset:

Talossa Mariankatu n:o 4 sijaitsevaa, v:lta 1817 peräisin olevaa puista porttia koskeva esitys, jonka johdosta rakennushallitus päätti kokouksessaan 9. 3. lahjoittaa mainitun portin kaupunginmuseon kokoelmiin.

Esitys matka-apurahan myöntämisestä museonhoitaja H. Helmiselle osallistumista varten Skandinaavisen Museoliiton Tanskassa aikana 8. 6. — 18. 6. 1953 pidettävään kokoukseen sekä matkan ulottamista varten Norjaan ja Ruotsiin.

Museolautakunta päätti³⁾ esittää varasto-osastolle, että museo saisi valita ja siirtää rakennustoimiston varasto-osaston päävarastolla 12. 5. pidetystä, käytöstä poistetun irtaimiston huutokaupasta vanhoja työkaluja ja muita esineryhmiä omiin kokoelmiinsa. Esineiden valinta suoritettiin.

Museolautakunta päätti⁴⁾ kokouksessaan esittää, että kiinteistötoimiston talo-osasto toimittaisi museoon hyvissä ajoin ennen purkamistöihin ryhtymistä luettelot Helsingin alueella sijaitsevista purettaviksi määräytyistä rakennuksista. Milloin museon kannalta olisi siihen aihetta, sovittaisiin jo ennen purkamista siitä, mitkä rakennusosat on otettava talteen. Lautakunnan ehdottama yhteistoiminta talo-osaston kanssa pantiin vireille ja sen mukaisesti valokuvattiin mm. Herttoniemen kartanolle kuuluneita rakennuksia.

Museolautakunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti⁵⁾ kehoittaa satamalautakuntaa vuokraamaan kaupunginmuseon kaluston ja kokoelmien varastoisiksi korjauksen ajaksi talossa Kanavakatu 22 olevasta satamarakennusosaston entisestä huoneistosta osan museolautakunnalle enintään 6 kk:n ajaksi sekä myönsi kokoelmien ja kaluston kuljetuskustannuksia varten 205 000 mk.

Vahtimestari Mujeen tarjottua museon pohjoisessa siipirakennuksessa sijainneen puusepänverstaansa kaluston ja tarvikkeet museon ostettaviksi sekä rakennustoimiston konepajan arvioitua työkalut yhteensä 33 550 mk:n arvoisiksi ja tarvikkeiden yhteisarvon 20 250 mk:ksi kaupunginhallitus oikeutti kaupunginmuseon lunastamaan ko. puusepän työkalut ja tarveaineet.

Suomen Museoliiton keskushallitus myönsi 30. 1. pitämässään kokouksessa museolautakunnan esityksestä kaupunginmuseolle 20 000 mk:n apurahan Helsingille ominaista vanhaa rakennustapaa koskevan muistion teettämistä varten. Työn suorittajaksi lupautui arkkitehti N.-E. Wickberg.

Virka- ja opintomatkat. Kaupunginmuseon edustajana Suomen Museoliiton 30. vuosikokouksessa Raahessa 15. ja 16. 8. oli rehtori H. Kontturi.

Museonhoitaja H. Helminen osallistui Skandinaavisen Museoliiton Tanskassa 8—19. 6.

¹⁾ Ks. I osan s. 40. — ²⁾ Khs 9. 7. 1753 §. — ³⁾ Museolk. 19. 5. 31 §. — ⁴⁾ S:n 1. 6. 35 §. — ⁵⁾ Ks. I osan s. 178, 221.

pidettyyn kokoukseen ja siihen liittyviin opintomatkoihin Fyenillä ja Jyllannissa. Kokouksen jälkeen museonhoitaja Helminen matkusti Osloon, Lillehammeriin ja Tukholmaan tutustuen kokoelmiin ja näyttelyihin eri museoissa.

Viranhaltijat. Kaupunginmuseon henkilökunnassa ei kertomusvuoden aikana tapahtunut muutoksia. Viranhaltijoista ja työntekijöistä ei kukaan nauttinut virkavapautta. Kassanhoitaja H. Airas sai lääkärintodistuksen nojalla sairauslomaa 20—26. 2. väliseksi ajaksi.

Kokoelmien hoito ja luettelointi. Kaupunginmuseon puvuston ja tekstiilien kunnostamistöihin käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 450 työtuntia. Taitelija O. Niemi kunnosti yhteensä 9 maalausta. Asekokoelman hoitoa ja selvitystyötä jatkettiin ja aseista valmistui uusi kortisto. Esineistö myös valokuvattiin luetteloinnin yhteydessä. Joulukuussa pantiin alulle merenkulkuesineistön kunnostamis- ja selvitystyöt, joiden suorittajana oli perämies V. Vilkki. Valokuvalevykokoelmaa hoidettiin jatkuvasti kuvaamalla uudelleen vanhimpien levyjen kopioita ja uusimalla kuluneita kuvajäljennöksiä.

Kokoelmien selvitys- ja luettelomistöistä mainittakoon kenraaliluutnantti O. W. Furuhelmien lahjoittaman taulukokoelman luettelointi, jossa työssä museonhoitajalla oli apunaan taidehistorian ylioppilas A. Sinisalo. Luettelomis- ja selvitystöiden yhteydessä kokoelman valokuvauksen suoritti C. Grünberg.

Museon kassanhoitaja ja molemmat museonvartija-siivoajat kunnostivat muiden tehtäviensä ohessa sanomalehtileikekokoelmaa. Näin saatiin kuntoon 50 kansiota sisältävä kokoelma, jossa yhteensä oli n. 17 000 leikettä.

Ennen varastoihin siirtoa puku- ja tekstiilikokoelmat sekä matot, verhot yms. puhdistettiin ja näitä samaten kuin muita kokoelmia korjailtiin varastoissa.

Valokuvaukset ja kuvahankinnat. Kertomusvuoden aikana oli kaupunginmuseon valokuvaustoiminta erittäin tehokasta. Arkistovalokuvaukset kohdistuivat museon pääluetloihin, rakennuspiirustus-, kartta- ja piirroskokoelmiin sekä arkistoainekseen. Arkistovalokuvaukset suoritti Oy. Rekolid Ab. ja kulut niistä olivat yhteensä 44 991 mk.

Helsingin rakennushistorian tutkimusta varten suoritettiin vanhaan kaupunginosaan kuuluvan talon Aleksanterinkatu 4—10 kellareitten valokuvaus. Tontilla oli 1600- ja 1700-luvuilla sijainnut mm. vanha kaupunginkellari. Kuvakokoelmaan liittyi arkkitehti B. Aminoffin 4. 2. laatima selvitys. Rakennushallituksen arkistosta teetettiin museolle valojäljennökset tontilla sijaitsevien rakennusten alkuperäispiirustuksista.

Hakasalmen huvilan vanhoja rakennusdetaljeja valokuvattiin korjaustöiden aikana, samoin otettiin valokuvia talosta Etel. Makasiininkatu 2, joka purettiin marraskuussa. Purettaviksi määrättyjä rakennuksia valokuvattiin mm. Herttoniemessä ja Munkkisaaressa. Kuvauksen kohteena oli myös nykyajan Helsinki uudisrakennuksineen ja katu- sekä puistokuvineen.

Helsingiläiskotien valokuvauksista oli mainittavin kirjailija Maila Talviolle ja professori J. J. Mikkolalle kuuluneen Laaksolan huvilan alakerroksen huoneiden valokuvaus. Professori G. Castrénin ja hänen perheensä koti Laajasalon Degerögårdissa sekä Uppbyn talon rakennukset ja kodinsisustus rouva J. Lindbergin kodissa valokuvattiin, samoin Laajasalon vanhimpia huviloita Uppbynlahden rannalla. Rouva H. Holmgrenin kodista Korkeavuorenkatu 34 otettiin sisävalokuvia stereokameralla, jota käytettiin myös sisävalokuvauksissa taloissa Kristianinkatu 12, Unioninkatu 8 ja Uudenmaankatu 21.

Museon työohjelmaan kuului kertomusvuonna Helsingin empirerakennusten valokuvauttaminen ja mittauttaminen sekä tämän pohjalta tapahtuva mittapiirustusten laatiminen. Valokuvaukset päätettiin suorittaa stereokameralla, jonka Institutionen för Fotogrammetri Kungl. Tekniska Högskolan, Stockholm, lainasi kaupunginmuseon käyttöön kahteen otteeseen.

Teknillisen korkeakoulun opiskelijoista osallistuivat kuvaus- ja mittaustöihin tekniikan ylioppilaat R. Kekäläinen, R. Levonen, U. Peltola, G. Pitkänen, M. Y. A. Päiviike ja A. Ruoppa, jotka tekniikan tohtori Halonen on kouluttanut tehtävään. Arkkitehti E. Järventaus ohjasi mittapiirustusten laadinnassa tekniikan ylioppilaita M. Kilpirantaa ja R. Lukanderia. Diplomi-insinööri U. V. Helava pani alulle kuva-aineiston fotogrammetrisen mittaustyön, valmisti näytistereokuvia ja näyteoikaisuja.

Kuvia otettiin yhteensä 594 kpl.

Kuvauskohteina olivat useat sekä puu- että kivirakennukset, joista paitsi julkisivuja, yleis- ja pihakuvia kuvattiin myös runsaasti yksityiskohtia ja otettiin sisäkuvia.

Vanhoista Helsinki-aiheisista negatiivi- ja kuvakokoelmista, joita museo sai lahjaksi tai hankki, ovat tärkeimmät Hämeenlinnan Museon lahjoittama kokoelma, joka sisältää 30 kpl tehtailla C. O. Saxelinin ottamia negatiiveja 1890-luvulta, herra O. Broströmiltä ostetut valokuvaaja Torniaisen ottamat negatiivit 1900- ja 1910-luvuilta sekä sarja: Fotografiska Vyer af Helsingfors af C. A. Hårdh.

Paitsi Olympia-Kuva Oy:ltä lunastettua väridiapositiivikokoelmaa museo sai lahjaksi 12 Helsinki-aiheista diapositiivia 1910- ja 1920-luvuilta.

Kokoelmien karttuminen. Kaupunginmuseon kokoelmiin saatiin kertomusvuoden aikana lahjaksi tai hankittiin yhteensä 4 861 esinettä. Nämä jakaantuvat seuraavasti: kirjallisuutta 95, karttoja ja asemakaavoja 4, rakennuspiirustuksia 55, valokuvia ja valokuvanegatiiveja 3 431, väridiapositiiveja 57, maalauksia 12, piirroksia ja graafisia töitä 55, korkokuvia 1, virka- ym. merkkejä 56, leimoja ja leimasimia 33, mitaleja ja rahoja 31, huonekaluja 2, posliinia, lasia, tinaa ja hopeaa 5, talouskaluja 4, aseita 3, puvustoa ja käsitöitä 40, koruja ja koriste-esineitä 4, työkaluja 4, maalöytöjä 1, rakennuksenosia 18, merenkulkuesineistöä 3, apteekin kalustoa 12, käsikirjoituksia ja arkistoinesta 827 sekä kuvalaattoja 108, yhteensä 4 861 numeroa.

Kaupunginmuseon kokoelmia kartuttivat kertomusvuonna lahjoituksin seuraavat henkilöt, laitokset ja yhtymät: arkkitehti B. Aminoff, neiti T. Aurimo, herra O. Broström, maisteri L. Bäcksbacka, katsastaja B. Dilén, »Den Gamle By» Århus, valokuvaaja C. Grünberg, maanviljelysneuvos W. A. Grönqvist, rouva H. Hallblom, merikapteeni H. Heikkinen, rouva M. Helander, Helsingin kaupungin huoltolautakunta, Helsingin kaupunginhallitus, kiinteistötoimiston talo-osasto, musiikkilautakunta, rakennustoimiston katurakennusosasto, satamakonttori, Hämeenlinnan Museo, rehtori H. Kontturi, työnjohtaja A. Koskinen, Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, Kunstindustrimuseet i Oslo, Kuopion Isänmaallinen Seura, rakennusmestari Käyhty, Københavns Bymuseum, rouva J. Lindberg, konemestari S. A. Lyytikäinen, Malmö Museum, Museet på Koldinghus, Nordiska Museet, Norsk Folkemuseum, Odensen kaupunki, Oslo Bymuseum, Oslo Formanskap, Osuusliike Elanto, Osuustukkukauppa, Oy. Perkko, rakennushallitus, rouva R. Rönholm, veturinkuljettaja J. Sandelin, neiti S. Sandell, De Sandvigske Samlinger Lillehammer, neiti A. Schönfelder, vahtimestari Sipilä, Stockholms Stadsmuseum, Oy. Stockmann Ab., intendentti S. Strindberg, maisteri G. Sundberg, tohtorinna K. Sundberg, rouva A. Sundholm, Suomen Arkkitehtiliitto, Suomen Filmikamari, Suomen Höyrylaiva Oy., rakennusmestari N. Torvinen, tohtorinna E. Thurman, Varbergs Museum.

Lisäksi vastaanotettiin leskirouva N. Svensson-vainajan testamenttilahjoitus, joka sisälsi kauppaneuvos G. F. Stockmannin ja hänen vaimonsa muotokuvat, joista jälkimmäisessä signeeraus A. Becker, kaksi Rudolf Åkerblomin vesivärimaalausta v:lta 1886 talosta Korkeavuorenkatu 14—16 sekä senaattori G. A. Krogerusta esittävän kipsisen korkokuvan.

Ostamalla museon muotokuvakokoelmiin saatiin R. W. Ekmanin v. 1862 maalaama lapsimuotokuva M. Wårnhjelmistä.

Tohtorinna A. Grönvikin, o.s. Törngren, kuolinpesältä museo sai lahjaksi 19 kpl Aurora Karamsinille kuuluneita lautasliinoja, kynätelineen ja leimasimen.

Suomen Sokeri Oy. lahjoitti 30 kpl rakennuspiirustuksia Töölön Sokeritehtaan rakennuksista.

Helsinkiä kuvaavista maalauksista, piirroksista ja graafisista töistä ovat erikoisen kiintoisia Louis Sparren täällä näytteillä olleesta kokoelmasta lunastetut 2 vesivärimaalausta, joiden aiheena on Suurkirkko, sekä Kasarmitoria esittävä etsaus v:lta 1907. Taiteilija Eino Rappin töitä lunastettiin 2 kpl samoin E. v. Tauben öljymaalauksia.

Talousneuvos Engelbergin kuolinpesältä lunastettiin harvinainen nallilukkoinen rihlatussari. Lisäksi mainittakoon tinavalaja J. Grönlundin n. v. 1850 tekemä tina-astia, helsinkiläisten kupariseppien V. W. Holmbergin, M. F. Hätisen ja V. Vauhkosen valmistamat käsintaotut kuparipannut ja G. W. Sohlbergin valmistetta oleva, jugend-tyylinen 7-haarainen kynttilänjalka ansaitsevat myös erikoisen maininnan.

Museon apteekki-osastoon lunastettiin asessori W. Karstenin kuolinpesältä 12 eri laitetta sisältävä kokoelma Fredrikintorin apteekin vanhaa laboratoriokalustoa.

Olympia-arkisto lahjoitti XV Olympia Helsinki 1952 -yhdistyksen jakamat 56 kisojen johtavien toimihenkilöiden tunnuslaattaa nauhoineen.

Kaupungin omilta laitoksilta ja virastoilta saatiin lahjoina käytöstä poistettua, museo-

arvoa omaavaa esineistöä, kuvastoa ja kirjallisuutta. Näistä mainittakoon Hämeen tullin rahakirstu.

Toimisto ja yleisönpalvelu. Kertomusvuonna kirjattiin kaupunginmuseossa 163 lähetettyä ja 136 saapunutta kirjettä.

Museon kuva-arkiston käyttö jatkui vilkkaana. Keskimäärin kolmelle asiakkaalle päivässä kautta vuoden toimitettiin tutkimus- ja julkaisutarkoituksiin valokuvia ja suoritettiin tilauksesta valokuvauksia sekä museon esineistöstä että Helsingin rakennuksista ja nähtävyyksistä. Tilattujen kuvien negatiivit saatiin kuva-arkistoon. Piirros-, karttamyms. arkistokokoelmat ja museon käsikirjasto palvelivat samaten Helsingin historian tutkijoita, lehdistöä ja muuta yleisöä. Puhelintiedusteluihin, jotka koskivat Helsingin rakennuksia, muistomerkkejä, sen elinkeinoelämän ja laitosten historiaa, henkilöhistoriaa jne., jouduttiin vastaamaan joka päivä. Eri alojen opiskelijoita ohjattiin käyttämään museossa olevaa aineistoa.

Kaupunginmuseon kokoelmia ei kertomusvuonna voitu pitää yleisölle avoinna korjaustöiden takia. Tutkijoille ja opiskelijoille järjestettiin kuitenkin pääsy niihin osiin kokoelmia, jotka pakattiin varastoihin siirrettäviksi vasta elo- ja syyskuussa. Näitä kävijöitä oli n. 100 henkeä, niiden joukossa myös ulkolaisia vieraita. Opintoryhmiä ja kouluja ohjattiin perehtymään Helsingin historiaa valaiseviin retkeilykohteisiin. Helsingin suomalaisten kansakoulujen opettajayhdistyksen järjestämällä kotiseuduntutkimuskursseilla museonhoitaja Helminen piti 4 luentoa 24 p:nä syyskuuta.

Museon kokoelmista lainattiin esineistöä mm. Helsingissä 31. 5. avattuun VII Pohjoismaisen Mainoskongressin näyttelyyn. Teatterihistoriallisesta arkisto- ja kuvakokoelmasta oli esineitä näytteillä Svenska Teaterns teaterhistoriska utställning -nimisessä näyttelyssä.

Museon esineistön pakkaaminen saatiin valmiiksi syyskuun alkuun. Museon ulkovarastoon Ruskeasuon ratsastushallissa ajettiin 3 autokuormallista museoesineitä Hakasalmen huvilan pohjoisesta siipirakennuksesta ja museorakennuksen ullakolta. Erottajan kalliosuojassa olevaan varastoon siirrettiin taulu- ja kehyskokoelmat, veistokset, valokuvasuurennukset, arkistoaainesta ja huonekaluja, yhteensä 8 autokuormaa. Kanavakatu 22 sijaitsevaan varastoon oli ajoja 4—8 autokuormaa ja töissä 8 muuttomiestä päivittäin 9 päivän ajan. Museoesineiden pakkaamisen suoritti museon oma henkilökunta, joka myös koko ajan toimi muutossa mukana. Muuttokulut olivat 114 630 mk.

Toimisto siirrettiin 5. 10. Hakasalmen huvilan pohjoiseen siipirakennukseen, jonne sijoitettiin kirjasto, valokuva-arkisto ym. Tässä toimistohuoneessa pidettiin myös museolautakunnan kokoukset loka- ja joulukuussa.

Kun museo oli suljettuna koko vuoden, ei pääsymaksutulojakaan kertynyt. Ainoa tuloerä kertomusvuonna oli 1 890 mk opaskirjoista ja jätepaperin myynnistä.